

" Deđiřtirme(me)li mi?" Kitap Çalışmasının İÇerik Analizi

İhsan YÜCEL / ihsanyucel19@gmail.com

Üzerinde yaklaşık 8 seneden beri çalıştığım bu kitap çalışması hakkında biraz daha açıklayıcı bilgiler vermeye çalışacağım. Özellikle popüler matematik alanında en fazla çalışma içerisinde olan Prof.Dr. Ali Nesin'in <http://www.matematikdunyasi.org/arsiv/populer.php> adresinde kitaplarındaki yazılarının e-formatı verilmiştir. Kitabımdaki yazıların bazılarında Ali Nesin'in de farklı katkıları olmuştur.

Hedef kitesinde kimler var?

- ✓ Yazmış olduğum bu kitap kuvvetli derecede ortaokul öğrencilerine, ilköğretim matematik olimpiyatına, lise matematik olimpiyatı, takım seçmeye hazırlık seviyesindeki öğrencilerden lise matematikte eğitim-fen edebiyat matematik bölümü/öğretmenliği okuyan lisans öğrencileri için "Matematik Öğretimi" dersinde etkinliklerle ilgili tavsiye niteliği taşıyabilecek bir kitaptır.
- ✓ Bu kitapta 4 bölüme ayrılarak yazılar sınıflandırılmıştır. Bu yazılar devamında bir lise öğrencisini Proje yarışmaları için bir proje hazırlamasına, özellikle ortaokulda matematiğine ayrı bir merak duyan öğrencilerin bu sevgisini daha da körükleyerek heyecanını had safhaya çıkarmasına vesile olma amacı güdmektedir. Özellikle ülkemizde sonlu matematik(ihtimal-olasılık) hesaplarıyla ilgilenen öğrenciler/öğretmenler/öğretim üyeleri'nin de farklı tip soru modelleriyle karşılaşmasını sağlayarak gelişmesine de katkı sağlayacaktır.

Kitaptaki her bir yazı birbirinden bağımsızdır fakat bazı yazıların içerisinde geçen kelimeler için ortak anlam taşıma durumu mevcuttur. Kitaptaki yazıların bir bütünlük içerisinde olduğunda okuyucu baştaki sorulardan sıkıldığında kitabı bırakmak zorunda kalacaktır.

Kitaptaki bir makale(Fırat Solgun) yazarına telif hakkı ödenme şartıyla alındı. Bazı yazılarım üç ayda bir çıkarılan "Matematik Dünyası"¹ dergisinde yayımlanmıştır.

Bundan başka Bilim ve Teknik, Bilim ve Gelecek, Bilim ve Ütopya, Yenieğitim Dergisi gibi çeşitli dergilerde popüler matematik içerikli yazılarım yayımlanmıştır.

Bu kitabın bir misyonuda "yazma arefesi" nde olan genç beyinleri harekete geçirerek nitelikli popüler matematik yazarı olmada bir adım attırabilmek olmaktadır.

Meraklı okur yazıları okumaya başladıktan sonra eline kağıt –kalemi alarak ciddi uğraş vermesi gerekmektedir.

Şu ana kadar Tübitak yayınlarından <https://esatis.tubitak.gov.tr/> adresinde çıkan kitaplar bulunmaktadır. Bu kitapların çoğu çeviri(bazıları hariç) kitaplarıdır. Yurtdışı yayınlarına baktığımızda her bir yazıda ayrı makale formatındaki yazıların olduğunu görmekteyiz.

Bu nedenle hazırladığım kitap en azından yurtdışındaki meraklısına popüler matematik olarak bir kapıyı ülkemiz için aralamış olacaktır.

Kitabımın 4.bölümünde yer verdiğim yazılar belki de ülkemizde hedef kitlesinin matematik olimpiyat öğrencilerinin uğraştığı soru formatlarını tek bir formattaki öğrencilere değil tüm gençlerin ulaşabileceği alt raflara koyarak onlarında istifade etmesini sağlama amacı güdülmektedir.

Belki de diğer popüler matematik içerikli kitaplardan farkı dilinin biraz daha kompleks olması ve okuyucuyu inatçılığa sürüklemesidir.

¹ Yazılarımdan birkaç örnek:

<http://www.matematikdunyasi.org/arsiv/?yazar=Ali%20Burak%20%C4%B0hsan>

<http://www.matematikdunyasi.org/arsiv/?yazar=%C4%B0hsan%20Y%C3%BCcel>

<http://www.matematikdunyasi.org/arsiv/?yazar=%C4%B0hsan%20Y%C3%BCcel,%20Matematik%20Milli%20Tak%C4%B1m%20C3%96%C4%9Frencileri>

Genellikle bu tip soruların olduğu kitaplarda yazar sadece cevabı vererek işin içinden sıyrılmaya çalışırken(burada okuyucunun gözünü korkutmamak için) aslında kafadaki soru işaretlerini hiçbir zaman giderememiş olacaktır(Dr.Ecco'nun Şaşırtıcı Serüvenleri, Tübitak Yayınları). Kitabımda bu durumdan dolayı yazıların ayrıntısına inilmiştir. Yani o kısımlar çıkarıldığında okunacak bir kitapken bu durumu okuyucunun huzuruna sunarak cevabına daha sonra bakma-kontrol etme olanağını da anında sunmuş olmuştum.

❖ **Yazarın, konuyla ilgi derecesi (uzman-tecrübeli-araştırmacı-tez yazıcı-ilgili-amatör meraklı-edebî ilgi)**

Yaklaşık 8 seneden beri Matematik Dünyası Dergisi'nin yayın ekibinde yer alarak şu ana kadar 7 tane makalem dergide yayımlanmıştır. Şu ana kadar yayımlanan yazılarımla aşağıda yer almaktadır:

i. Matematik Dünyası Dergisi

1. Nesin, A., Bitlis, B., Yücel, İ., "*Fare Peyniri Ne Kadar Zamanda Bulur?*", Matematik Dünyası Dergisi, 2007-I, syf.60-62.
2. Yücel, İ., "*Değiştirip Değiştirmemek Bir Şey, Değiştirir mi Değiştirmez mi?*", Matematik Dünyası Dergisi, 2007-IV, syf.64.
3. Yücel, İ., "*Değiştirip Değiştirmemek...*", Matematik Dünyası Dergisi, 2008-IV, syf.63.
4. Yücel, İ., "*Altın Paylaşma Problemi*", Matematik Dünyası Dergisi, 2010-IV, syf.63-64.
5. Yücel, İ., "*28.Balkan Matematik Olimpiyatları*", Matematik Dünyası Dergisi, 2011-IV, syf.95-98.
6. Yücel, İ., Akengin, M.E., "*Hokkabaz ve Gösteri Problemi*", Matematik Dünyası Dergisi, 2014-II, syf.50-51.
7. 'MD'ye rakip çıktı!', *Matematik Dünyası Dergisi*, 2006-II, syf.2.

ii. Bilim ve Teknik Dergisi

1. Yücel, İ., "*Matematiğe gönül verenler müjde, Matematik Panomuz dergisi çıktı!*", Bilim ve Teknik Dergisi, 2006-Ekim, syf.50.

iii. Bilim ve Gelecek Dergisi

1. Nesin, A., Yücel, İ., "*Değiştirip Değiştirmemek Bir Şey, Değiştirir mi Değiştirmez mi?*", Bilim ve Gelecek Dergisi, Ekim, 2007, syf. 91.
2. Nesin, A., Bitlis, B., Yücel, İ., "*Fare Peyniri Ne Kadar Zamanda Bulur?*", Bilim ve Gelecek Dergisi, Ekim-2007, syf.50.
3. Yücel, İ., "*Türkçe bilim yapılabilir mi?*", Bilim ve Gelecek Dergisi, Kasım-2007, syf.94-95.
4. Yücel, İ., "*Amatörlerce çıkartılan profesyonel bir dergi*", Bilim ve Gelecek Dergisi, 2006-Eylül, syf.83.
5. Yücel, İ., "*14.Genç Balkan Matematik Olimpiyatları sonuçlandı*", Bilim ve Gelecek Dergisi, 2010-Ağustos, syf.93.

iv. Bilim ve Ütopya Dergisi

1. Yücel, İ., "*Matematik Panomuz*", Bilim ve Ütopya Dergisi, 2006-Ekim, syf.76.
2. Yücel, İ., "*Kim Korkar Matematik Olimpiyatları 'ndan'*", Bilim ve Ütopya Dergisi, 2009-Ağustos, syf.7-8.

v. Yenieğitim Dergisi

1. Yücel, İ., "*Matematiği Doğru Okuyabiliyor muyuz?*", Yenieğitim Dergisi, 2007, Bahar, sayı:18, syf .64-66.
2. Yücel, İ., "*Meraklılarına Matematik*", Yenieğitim Dergisi, 2007,Bahar, sayı:18, syf .67.
3. Yücel, İ., "*Nasıl bir Geometri Öğretimi?*", Yenieğitim Dergisi, 2007, bahar, sayı:19, syf 60-62.
4. Yücel, İ., "*Meraklılarına Matematik*", Yenieğitim Dergisi, 2007,Bahar, sayı:19, syf .63.
5. Yücel, İ., "*Meraklılarına Matematik*", Yenieğitim Dergisi, 2007,Yaz, Sayı:19, syf .63-64.
6. Yücel, İ., "*Meraklılarına Matematik*", Yenieğitim Dergisi, 2007,Güz, sayı:20, syf .??.
7. Yücel, İ., "*Pi ile Kısa Bir Gezinti*", Yenieğitim Dergisi, 2007,Bahar, sayı:20, syf .62-63
8. Yücel, İ., "*Popüler Matematik-I*", Yenieğitim Dergisi, 2007,Kış, sayı:21, syf.58-61.

9. Yücel, İ., "*Meraklılarına Matematik*", Yenieğitim Dergisi, 2007, Kış, sayı:21, syf .62-63.
10. Yücel, İ., '*Popüler Matematik-II*', Yenieğitim Dergisi, 2008, Bahar, sayı:22, syf.57-69.
11. Yücel, İ., "*Meraklılarına Matematik*", Yenieğitim Dergisi, 2008, Bahar, sayı:22, syf .60-22.)
12. Yücel, İ., "*Meraklılarına Matematik*", Yenieğitim Dergisi, 2007, Sonbahar, sayı:20, syf .64-65.

Soru, Cözüm veya Yazılarımın Yayımlandığı Kitap/Dergi/Web

1. http://www.fen.bilkent.edu.tr/~cvmath/Soru/soru_2005.html (Mayıs-2005)
2. http://www.fen.bilkent.edu.tr/~cvmath/Soru/soru_2005.html (Ekim-2005)
3. <http://www.biltek.tubitak.gov.tr/gelisim/matematik/sorular/odullusoru0707.htm>(Temmuz-2007)
4. <http://www.baskent.edu.tr/~tkaracay/etudio/agora/zv/2007/golden1.htm> (Oyun Dergisi, Kasım-2007)
5. Nesin, A., "Matematik ve Gerçek", Nesin Yayınevi, Basım: Şubat-2009, syf.37-39.(Kitabın bu bölümünde yer alan "*Değiştirip Değiştirmek Bir Şey, Değiştirir mi Değiştirmez mi?*" adlı makalenin telif hakkı Nesin Yayıncılığa verilmiştir.)

❖ Yazarın, kaynak kullanmaktaki titizliği.

Bu kitap çalışmasında belki de beni en çok rahatlatan durum şu ana kadar ulusal-uluslararası bilim olimpiyatlarına matematik olimpiyatı öğrencisi yetiştirmek olmaktadır. Bu nedenle arşivi sürekli takip etmekle beraber çok çeşitli oyun teorisiyle ilgili problemler araştırarak bunlara gerektiğinde makaleye dönüştürüp yeni model sorular üreterek kitaba yerleştirmeye çalıştım,

❖ **Konunun tatmin edici düzeyde işlenip işlenmediği.**

Kitaptaki makaleler birbirinden bağımsız ve bazı yazılar 1 sayfa olduğu gibi bazıları da 10 sayfayı bulmaktadır. Yazılar kolaydan zora doğru sistematik bir sıra takip ederek devam etmektedir. Yazıların içerisinde iyi bir ortaokul öğrencisinin seviyesinden lisans okuyan bir matematik öğretmeni adayını veya direkt olarak öğretmene hitap eden bir hedef kitlesine sahiptir. Kitap roman okur gibi okunmadığından bazı yazıların üzerinde bir veya birkaç gece düşünerek okuyan yazılara hakim olabilir.

❖ **Benzer konularda daha önce çıkmış kitaplardan farkı, yeniliği, kıymeti.**

Piyasada ki kitaplar içerisinde kendi kitabıma en yakın grup olarak Prof. Dr. Ali Nesin'in kitaplarını örnek verebilirim. Benim hazırladığım kitaptaki sorular Ali Bey'in kitabındakilerden biraz daha zor olarak ifade edebilirim. Burada zorluk okuyucuyu biraz daha düşünmeye sevk etmesi bakımından önem arz etmektedir.

❖ **Yazarın konuya hakimiyeti.**

Çeşitli dergilerde yazılar yazdığımdan ve en önemlisi Türkiye'de tek olarak 3 ayda bir çıkan Matematik Dünyası Dergisi editörleri tarafından kabul edilmesi yönüyle de yazıların bu tip yayınlara uygun olduğu görülmektedir.

❖ **Kitabın objektifliği, orjinalliyi.**

Bu kitaptaki yazıların birkaçı haricindeki diğer yazıların kurgusu tamamıyla yazarın kendi yaşamındaki veya hayal ürünlerinden ibarettir. Kitaptaki yazılar yabancı içerikli kaynaklarda da bulunmadığından Türkiye piyasasına yeni bir ivme kazandıracığı kanaatindeyim.

❖ **Kitabın hangi kitleye hitap ettiği**

Başta ortaokul, lise, lisans, yüksek lisans öğrencileriyle birlikte matematik öğretmenlerine hitap etmektedir. Aynı zamanda çeşitli meslek gruplarındaki bireylere kısmi olarak hitap edebilmekte ve uğraşmaya sevk etmektedir. Kitabın içerisindeki bazı yazıların zorluk seviyesi bakımından ne kadar zor olsa da yazar, bu zorluk noktasında halk diline inerek bunu her kesime hitap edecek şekilde düzenlemiştir.

❖ **Kitabın toplumdaki göreceği ilginin-ilgisizliğin olası nedenleri.**

Kitaptaki yazılar birbiriyle ilişkili olsaydı bu yazarın belli bir okumadan sonra okurun sıkıldığında ilerleyen yazıları okumamaya sevk etme söz konusu olabilirdi. Fakat bu kitaptaki yazılar birbirinden bağımsız olduğundan okur sıkıldığında diğer yazıları okumaya devam etme olasılığı çok yüksektir.

❖ **Okurun kitaba vereceği olumlu ve olumsuz tepkiler.**

Kitabı baştan itibaren dikkatli bir şekilde okuyan okuru en çok heyecanlandıran durumun, yazıların çoğunun başlangıcında okur için kurgulanan hikayenin içerisinde tek bir sayının dahi olmadan okura yöneltilen sorunun yanıtının yine okur tarafından verilmesi beklemektir. Çevremizde günlük yaşantımızda karşılaştığımız her bir olayın matematiksel bir modele aktarılmasıyla çözüme kavuşturulabildiğini okura gösterebilme amacı güdülmektedir. Bir baba ilkokul çağındaki çocuğuna kitaptaki bazı yazıların başlangıcındaki oyun kurgularını çocuğuna yönelterek daha küçük yaşta sayılara olan sevgisi arttırılabilir.

❖ **Kitabın yayın dünyasına katacağı değer-vereceği zarar.**

Türkiye piyasasında özellikle Tübitak yayınlarından çıkan Popüler Bilim içerikli yazılarını incelediğimizde bunların büyük bir kısmı çeviriden öteye gidememektedir. Yurt dışında bu alanda bir sürü kitabın yayımlanması ve ülkemizde bir kısır döngüde olan bu kitaplar belki de yazarın alanında en çok zorlanarak yazdığı kitaplarının tartışmasız başında gelmektedir.